

Adam we tehnologiýa

Kewin Kelli

GUTULGYSYZ

Biziň geljigimizi kesgitlejek 12 sany tehnologiýa trendleri

Terjime eden: Seýitmyrat GELDIÝEW

GIRIŞ

Önümler hyzmata hem hadysa öwürlip, transformirlenip başlar. Täze tehnologiýa bilen gerk-gäbe edilen ulaglar hereket ediş hyzmatyna öwürler. Ulag sürüjisiz bolsun ýa-da rulunda özüňiz oturyň, tapawudy ýok, ol ulag döwrebap mümkinçilikleriň çeýe hem her adama aýry-aýrylykda, şahsy çemeleşýän hyzmaty hödürlär. Köwüş hem gutarnykly taýýar edilen önümden başga bir hyzmata, ýagny adamyň aýaklarynyň dowamy ýaly şekile geçip biler. Bir gezeklik ulanylyan materiallardan ýasalyan aýakgaplar ýöreyän wagtynda formasyny üýtgetmäge, mobil ýodajyga öwürilmäge ukyply bolar. Köwüş ulanylyan wagtynda öz «köwüşliginden» niýetlenen hyzmatyna öwürilmäge, şol hadysa taýýar görnüşe geler. Häzirki wagtda duýulmaz derejede inçelige eýe bolan sanly hakykatda doňup duran ýa-da hereketsiz zat ýok. Ähli zat transformasiýanyň güýjüne boýun egýär.

Ine, şu gutulgysyz özgerişler arkaly döwrebap dünýä başartmadyk meseleleri gözgeçilige alyp bolar. Döwrebap tehnologiýa-

laryň güýçlerini, mümkinçiliklerini synag edip, olary elýeterliligi, niredeligiňi anyklaýjylygy, bilelikde ulanmak mümkinçiligi ýaly ugurlar boýunça 12 topara böldüm. Bu 12 tehnologiýanyň hemmesi ýene azyndan otuz ýyl dowamly hyzmat etjek, katalizator hökmünde barha güýçlenýän hereketleri beýan edýär.

Bu metatrendleri «gutulgysyz» diýip atlandyrmagymyň sebäbi, olaryň süňnünde jemgyýet ösüşiniň kanuny däl-de, tehnologiýa ösüşiniň kanunynyň ýatanlygynda. Tehnologiýanyň ösüş kanuny, ol tehnologiýalaryň häsiýeti bolsa ýene täze tehnologiýalaryň esasyny emele getirýär.

Adam dörediji hökmünde tehnologiýalaryň ösüş ugruny kesgitleýär, üstesine, ol babatda jogapkärçiligem çekýär. Emma şol bir wagtda, ol tehnologiýalaryň zandynda adam erkine, gözegçiligine baş bermeýän güýç-de bar. Tehnologiýa özgerişleriniň kesgitli hadysalary güýje girende anyk netijelere öwürülýär. Meselem, köp senagat hadysalary (bug hereketlendirijileri arkaly işleýän himiýa zawodlary ýaly) ýokary temperatu-

(Başlangyjy gazetimiň geçen sanlarynda)

radan we basyşdan soň adam durmuşy üçin gowy amatlyklary döredýär. Sanly tehnologiýalaryň (kompýuterler, internet, mobil goşundylary) ösüşinde bolsa islendik ýerde ýola goýup bolýan arzan önümçilik ýatyr. Senagat hadysalary üçin zerur bolan ýokary temperatura, basyş, aýdaly bir medeniýete, durmuş görnüşlerine garamazdan, merkez-

leşdirilen uly zawodlaryň önümçiligini ýola goýmagy talap edýär.

Indiki sanymyzda:

Bu kitabyň maksady häzirki zaman tehnologiýalarynyň ösüş görkezijileriniň ugruny kesgitlimekden, esaslaryny anyklamakdan ybarat.

DIZAYYN WE MARKETING

Döwletmyrat BABAÝEW

Logo näme?

Biz her gün onlarça, belki, yüzlerçe gezek logolara duş gelyäris. Olara üns bermelik mümkin däl. Olar köçede, öýde, dükkanda, torbamyzda, hatda jübimizde-de bar. Köpüsi bizi gyzyklandyrmasa-da,

käbirleri biz üçin uly many aňladýar. Diýmek, bu temada azajyk tehniki maglumat artykmaçlyk etmez diýip pikir edýän. Şol maksat bilen, logo baradaky makalany size hödürleýäris.

Logo näme? Gysgaça aýdanyňda, logo kompaniýanyň ýüzi bolup durýar. Logolaryň giňden ulanylyan baş görnüşü bar.

1-nji görnüş

Wordmark (logotip)

Wordmark diňe sözden düzülýär. Bu logonyň iň sada we iň tanalýan görnüşü. «Coca-Cola», «Google», «Disney»... — ynha bular şu görnüşe degişli. Wordmark diňe söz hem bolsa, onuň özboşlylygy bolmaly, şeýlelik bilen, ýatda galyjylygy gazanyp bolýar. 2-nji görnüşe geçmezden öň, kiçiräk bellik, köp kişi «logotip» diýip, logolaryň hemme görnüşine düşünýär. Aslynda bolsa, logotip logonyň diňe bir görnüşü. Ol wordmarkyň sinonimi.

2-nji görnüş

Lettermark (monogram)

Lettermark sözden däl-de, harpdan düzülýär. Ol bir harp hem birnäçe harp bolup biler. Lettermark kärhananyň adynyň baş harpy ýa-da harplary bolýar.

«Gucci», «Chanel» ýaly kompaniýalaryň logosy monogram logo hasaplanýar.

Monogramy atly türgenlerem kän ulanýar. Mysal üçin, dünýäde meşhur tennisçi Rojer Federeriň logosy. Onuň dizaýneri Federeriň aýaly.

3-nji görnüş

Logomark (simwol)

Logomarkda söz ýok. Ol diňe nişandan ybarat. Bu nişan «Nike» ýa-da «Pepsi»-niň logosy ýaly abstrakt bolup bilýär. Ýa-da «Apple»-niň logosy ýaly anyk şekil hem bolup bilýär. Diňe nişany, esasan, özüni dünýä tanadan kompaniýalar ulanýar.

4-nji görnüş

Emblema (nişan)

Emblema — muny türkmençe aýtsak, nişan bolýar. Ol bir şekiliň içine wordmark, monogram we nişanyň bile ýerleşdirilen ýagdaýy. Emblemalar döp duýgysyny berýär. Şol sebäpli, olary çuň taryhly guruluşlar köp ulanýar. Meselem, ulag kärhanalary, sport klublary, sport ýaryşlary ýaly. (Hersine mysal hökmünde, «Liverpool», «Ferrari», «Wimbledon» ýaly logolary görkezip bolar.)

5-nji görnüş

Kombinasiýa logo

Wordmarkyň, lettermarkyň we logomarkyň sazlaşykly birleşdirilip ulanylyan görnüşü bolýar. Bize gündelik diýen ýaly iň kän duş gelyän kombinasiýa logolar wordmark we simwoldan düzülendir. «Puma», «Toyota», «Doritos». Käbir kombinasiýa logonyň ikonkasy we wordmarky aýry-aýry hem ulanylýar. Olar bilelikde duranda, oňa «Lockup» diýilýär.

Hawa, logonyň baş görnüşü, ine, şular. Elbetde, bulary iň giňden tanalýan görnüşler hökmünde aldyk, haýsyna degişlidigini bilmesi kyn, has çylşyrymly logolar hem önümden çykyp biler. Sebäbi grafiki dizaýn bir galypda saklap boljak zat däl.

belli
creative studio

<https://www.belli.studio/>